

Statsforvalteren i Agder
Postboks 504
4804 Arendal

Att.: Bjørn Stokke

Sendt pr. post og epost: sfagpost@statsforvalteren.no og fmavbjs@statsforvalteren.no

Ansvarlig advokat:
Arne Oftedal

Vår ref.:
96835 503 AOF/AOF/MALAG

Deres ref.:

Stavanger
21. juni 2024

Søknad om dispensasjon/lemping av støykrav i henhold til forurensningsforskriften kap. 30

1 Innledning

Vi viser til tidligere dialog med daglig leder Ole Bernhard Eriksen og tillater oss med dette på vegne av Velde Fjellboring AS («VF») å søke om unntak fra støykrav i forurensningsforskriften kapittel 30.

VF har tidligere hatt dispensasjon fra kravene, jf. vedtak om midlertidig lemping fra støykrav i forurensningsforskriften kapittel 30 for VF daterte 04.05.2020. Denne dispensasjonen løp ut 31.12.2022.

Følgende vedtak ble fattet av Statsforvalteren i Agder 04.05.2020:

Vedtak om midlertidig endring av støygrense

Med hjemmel i forurensningsforskriften § 41-4, jf. § 30-13, fatter Fylkesmannen i Agder vedtak om å midlertidig lemping på støygrensen i forurensningsforskriften § 30-7 for inntil 26 søndager per år for Velde Fjellboring AS. Lempingen innebærer at støygrensen på søndager/helligdager for Velde Fjellboring endres fra 45 L_{den} til 50 L_{den} og vil gjelde f.o.m. vedtaksdato og til 31.12.2022.

Tidligere dispensasjon gikk i korthet ut på midlertidig lemping på støygrensen i forskriftens kap. 30 med 5 db på inntil 26 søndager/helligdager per år.

Det har over lengre tid pågått et arbeid for å få vedtatt en ny reguleringsplan og reguleringsbestemmelser for området. Arbeidet har tatt lenger tid enn planlagt, bla. som følge av avklaringer knyttet til området størrelse og avgrensning, herunder innsigelser fra Statsforvalter. Disse innsigelsenes er nå frafalt.

I den nye reguleringsplanen for industriområdet på Hausvik (PLANID: 202011) i Lyngdal kommune ble det bestemt følgende støygrenser for området, jf. reguleringsbestemmelsene (sist revidert 18.10.23) pkt. 2.3:

2.3 Støy:

Samlet støynivå fra planområdet skal tilfredsstillende grenseverdier for "Havner og terminaler" som gitt i tabell 2 i T-1442:2021 ved boliger/fritidsboliger. Det vil si følgende grenseverdier:

a. $L_{den} \leq 55$ dB

b. $L_{night} \leq 45$ dB, Maksimalnivå på natt: $L_{AFmax} \leq 60$ dB,

Ekvivalentnivåene L_{den} og L_{night} er årsmiddelverdier og gjelder i såkalt fritt felt, dvs. uten refleksjon fra nærliggende fasade. Støynivået, L_{den} eller L_{night} for et enkelt driftsdøgn skal ikke overskride anbefalt årsmidlet gjennomsnitt med mer enn 3 dB. Grenseverdien for L_{den} skal skjerpes med 5 dB dersom støyen har impulskarakter eller består av rentoner.

Ved byggesøknad skal støysituasjonen for enkeltvirksomheter dokumentere.

For å begrense samlet total støy fra området må den enkelte virksomhet ha 10 dB margin til kravet for samlet støynivå (L_{den} og L_{night}) som angitt over. Ved mindre margin må det dokumenteres at samlet nivå fra planområdet tilfredsstiller kravet angitt over. Dette må redegjøres for i forbindelse med byggesøknad for hver enkelt virksomhet.

Reguleringsbestemmelsene pkt. 3.1.2 med underpunkter slår fast unntak så langt det gjelder «uttak av masser»:

«Uttak av masser skal skje i henhold til bestemmelser i forurensningsloven med gjeldende forskrifter.»

Det kan reises spørsmål ved om unntaket gjelder hele den aktivitet som drives i dag av Velde Fjellboring AS, dvs. inkludert mellomlagring, transport internt i området og utskipning, samt opparbeidelse av industritomteområdet. I mangel av andre holdepunkter er det naturlig å legge til grunn at unntaket i reguleringsbestemmelsene ikke rekker lenger enn sin ordlyd.

Aktiviteten til Velde Fjellboring AS må uansett forholde seg til grenseverdiene i Forurensningsforskriften kap. 30 *Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel.*, fastsatt av Miljøverndepartementet 17. september 2009 med hjemmel i forurensningsloven § 9. Kapitlet gjelder midlertidige og stasjonære knuseverk som produserer pukk, grus, sand og singel, jf. § 30-1

Følgende følger av forskriften § 30-7:

§ 30-7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade hos nabo:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer med i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser pr. time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.

L_{AFmax} er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene L_{AF} (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter 1. januar 2010.

Grenseverdiene på dag- og kveldstid i Forurensningsforskriften kap. 30 synes ikke å være harmonisert med regelverket etter plan- og bygningsloven, og er strengere enn reguleringsplanbestemmelsene. Dette medfører utfordringer for en rasjonell driftsutøvelse.

Reguleringsbestemmelsene tillater merkbart mer støy i helgene enn forurensningsforskriften. På kveldstid på hverdager tillater reguleringsplanbestemmelsene også noe mer støy.

2 Behovet for unntak

Velde Fjellboring AS har behov for tillatelse til å følge de støybegrensningene som ligger i reguleringsplanbestemmelsene pkt. 2.3 første avsnitt. Dette vil gi VF muligheten til lengre lastetider i helgene og på hverdagskveldene med det resultatet at VFs virksomhet i Hausvik vil kunne avvikles tidligere. Under arbeidet med reguleringsplanen var det flere naboer som uttrykte ønske om en forgang i uttak av steinmasser. En vesentlig begrensning for det i dag er støygrensene som reduserer mulighetene for utskipping av stein på helger og kvelder.

I utgangspunktet gjelder støygrensene i forurensningsforskriften «*all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter.*», jf. § 30-7, 7. ledd 1. pkt. Det er kun unntak for «*støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og ordinær persontransport av virksomhetens ansatte*», jf. § 30-7, 7. ledd 2. pkt.

For de periodene hvor reguleringsplanen har lempeligere grenser, helger og kvelder, vil det kun foregå båtlasteaktivitet. Ved å tillate at båtlasting kan følge reguleringsbestemmelsene, vil støynivåene ligge innenfor det som er tillatt for fremtidig industri- og havneaktivitet. Båtlasteaktiviteten på Hausvik er sammenlignbar med annen industri- og havneaktivitet.

Vi søker med andre ord om at Velde Fjellboring AS sin virksomhet (dvs. båtlastevirksomhet) i Hausvik kan forholde seg til støygrensene i reguleringsbestemmelsene for området. Det innebærer at VF søker fritak fra støygrensene i forurensningsforskriften for (båtlaste) virksomheten. Det søkes derfor om unntak i medhold av forurensningsforskriften § 41-4, jf. § 30-13.

VF har som nevnt tidligere hatt dispensasjon gjeldende fra forurensningsforskriftens rammer, for perioden frem til 31.12.2022 og behovet er minst like stort nå.

De nærmeste naboene er fritidsboliger. For å ta hensyn til vanlig bruk av slike fritidsboliger vil VF så langt det er mulig av hensyn til en forsvarlig drift avstå fra båtlasting i helger i juli måned og offentlige fridager som langfredag, 1. påskedag, 1. mai, 17. mai, og 1. pinsedag.

3 Vurderinger fra støykonsulent

I vedlagt notat AKU-17 ([vedlegg 1](#)), datert 01.02.2024, redegjør Brekke & Strand Akustikk AS mer i detalj hva som vil bli konsekvensen for båtlastetider dersom grenseverdien i reguleringsplanen legges til grunn og ikke grensene i forurensningsforskriften. Det oppsummeres med følgende i notatet i punkt 4:

Støy fra nye virksomheter i Hausvik skal tilfredsstillende grenseverdier gitt i nylig vedtatt reguleringsplan. Planbestemmelsene er basert på T-1442s grenseverdier for «Havner og Terminaler». Lasting av masser fra eksisterende masseuttak er regulert av støygrenser i forurensningsforskriften. Forurensningsforskriften har mer detaljerte krav enn det som er gitt i for havner og terminaler i T-1442/reguleringsplanen. Det vil si at nye virksomheter som etablerer seg i Hausvik kan ha vesentlig mer aktivitet/høyere støyinnivå i helgene enn det som forurensningsforskriften tillater for utskipning av steinmasser.

I dette notatet er det sett på hva som blir konsekvensen for drift av eksisterende masseuttak dersom grensene i reguleringsplanen hadde vært førende også for utskipning av masser.

Støygrensene i forurensningsforskriften medfører at utlasting på kveld på hverdager må begrenses, samtidig vil det også være nødvendig med redusert drift på lør-/søndager for å tilfredsstillende krav. Tidsbegrensningene avhenger av type masse, når på døgnet det lastes og om det gjøres lørdag eller søndag.

Målinger og beregninger viser at man tilfredsstiller grenseverdien $L_{den} = 55$ dB i reguleringsbestemmelsene selv om man laster hele dag- og kveldsperioden (kl. 07-23, 16 timer) med de mest støyende steintypene. Dette gjelder alle dager i uka.

Drift i henhold til reguleringsplanens støygrenser vil altså gi større frihet til når og hvor lenge det lastes.

Forskjellene mellom reguleringsbestemmelsene og forurensningsforskriften angis på følgende måte i notatet til Brekke & Strand Akustikk AS:

2.3 Sammenlikning av forurensningsforskrift og reguleringsbestemmelser

- Støygrensene på nattetid er like.
- Ekvivalent støyinnivå på hverdager har lik grenseverdi, $L_{den} = 55$ dB, men i reguleringsbestemmelsene åpnes det for at enkeltdøgn kan støye 3 dB mer. Forurensningsforskriften åpner ikke for dette.
- Ekvivalent støyinnivå i helger er henholdsvis for lørdag og søndag 5 og 10 dB lempeligere i reguleringsbestemmelsen. Også her åpnes det for at enkeltdøgn kan støye 3 dB mer, dvs. at lempingen kan være inntil henholdsvis 8 og 13 dB for lørdag og søndag.
- Forurensningsforskriften angir en egen grenseverdi for kveldsperioden, kl. 19-23, på hverdager som reguleringsbestemmelsene ikke gjør.

Kortversjonen av sammenlikningen er at forskjellene på krav i forurensningsforskriften og reguleringsplanen er liten på hverdager. Reguleringsbestemmelsene tillater merkbart mer støy i helgene enn forurensningsforskriften.

For orden skyld vedlegges videre notatet vedr. impulsstøy av 03.04.2023 fra støykonsulent Brekke og Strand. Denne vurdering underbygger at det ikke er noe faktisk grunnlag for å hevde at særskilte impulskrav iht. forurensningsforskriften § 30-7, 6. ledd kan utløses i forhold til den drift som pågår på Hausvik, jf. vedlegg 2.

4 Betydelige avbøtende tiltak er foretatt og støyreducerende tiltak følges løpende opp

Både i forkant og etterkant av vedtaket fra 2020 er det satt i gang og utført en rekke støyreducerende tiltak knyttet til lasting av stein på skip mv. I søknadsbrev på vegne av VF av 31.10.2019 til Fylkesmannen i Agder ble tiltakene utført pr det tidspunkt oppsummert slik:

Ovennevnte tiltak hadde god effekt, jf. støyrapport fra Brekke & Strand. Videre er opplyst i tidligere søknad:

Selv om støyreducerende tiltak har hatt god effekt, følger det av rapportens side 8 at ytterligere tiltak bør gjennomføres. Aktuelle tiltak for sorteringsanlegget er å montere flere gummimatter rundt matekassen, metallkonstruksjonene og omlastepunktet. Aktuelle tiltak for lasting på kai er å sveise/lime fast viskoelastiske dempere på utsiden av lastekassa på kaien, og å forlengte støymuren, og å øke høyden av denne med ca. én meter.

Ovennevnte tiltak anbefalt av Brekke & Strand 11.10.2019 ble iverksatt med god effekt.

Erfaringene fra de 3 årene med unntak viser at faktisk støy var i tråd med det man antok i forkant. Videre følger det av den nye reguleringsplan at støyvoll i tillegg vil bli etablert av kommunen mot de mest utsatte boligene/fritidsboligene (sør/sørvest).

Pga. avklaringsbehov knyttet til ny reguleringsplan, herunder avklaringer og dialog (som følge av innsigelser) med Statsforvalter bla. knyttet til støykrav og om området «Håvåsen» skulle tas ut eller ikke fra planforslaget, har det tatt noe tid før ny søknad er fremsatt. Reguleringsprosessen med tilhørende driftsrammer har nå fått sin avklaring i form av ny reguleringsplan med reguleringsbestemmelser, vedtatt av Lyngdal kommunestyre i oktober 2023 samt avklaringer i etterkant knyttet til randsoner og fremdriftsplaner mv.

5 Nærmere begrunnelse for behovet

Å få unntak fra støykravene i forurensningsforskriften er svært viktig og nødvendig. Dersom det ikke blir gitt unntak vil dette bety betydelige driftsmessige utfordringer og økonomisk tap for VF. Velde Fjellboring AS risikerer å ikke vinne større oppdrag/leveranser til det internasjonale markedet.

Tilsvarende kontrakter som den store kontrakten med det nederlandske selskapet Van Oord, Leveel som VF hadde i flere år, er det stadig konkurranse om og vil være viktig å kunne posisjonere seg mot. Typiske kjennetegn ved de store kontraktene er at det gjelder store volum, det er tidskritiske leveringer og skipene som henter masser kommer jevnlig i den perioden prosjektet pågår, også kveld og helg. Leveransene fordrer at lasting av transportskipene også må kunne skje på kveldstid og i helger. Disse kontraktene sikrer stor og jevn leveranse.

Kort avstand med transport fra Hausvik til de store markedene i Danmark, Tyskland, Nederland og England er også bra i et klimaperspektiv, hvor leveransen kan skje direkte fra kai Hausvik til byggeplass (f. eksempel kystsikringsstein til større dikeprosjekter). Hausvik er det nærmeste anlegget til diker i bla. Nederland og Nord Europa. Løsningen innebærer store miljøbesparelser og

reduserer CO2 utslippene sammenlignet med alternativ transportmetode med behov for mellomagring.

Velde Fjellboring AS risikerer – hvis unntak ikke innvilges - forsinkelser i forhold til driftsplan for Hausvik. Lyngdal kommune er tydelige på at dette er svært lite ønskelig. Det er viktig for kommunen at næringsområdet blir klargjort så raskt som mulig, bla. som følge av avtaler som er inngått mellom kommunen og Hausvik Energy Yard AS knyttet til aktivitet opp mot vindmølleutbygning i sjø. Lyngdal kommune har i senere tid hevdet at det foreligger kontraktsbrudd pga. ikke rask nok ferdigstilling av avtalte soner i forhold til inngått avtale mellom partene fra 2019 (soner sør/vest for anleggsveien), og har varslet søksmål i denne forbindelse. Kravet er bestridt av VF. I alle tilfeller viser uenigheten med kommunen viktigheten av å ha rammebetingelser som medfører at det er mulig å få slutført arbeidene i bruddet på en driftsmessig rasjonell og effektiv måte uten ytterligere forsinkelser.

Det samme ønsket oppfatter vi er formidlet fra flere naboer, som ønsker en kort tidshorisont på aktiviteten. Forskjellen kan dreie seg om flere år i redusert driftstid. Det er utarbeidet en ny fremdriftsplan som forutsetter at søknaden innvilges. Vedlagt følger ny fremdriftsplan presentert for Lyngdal kommune ved brev av 11.04.2024, se [vedlegg 3](#). Det gjøres oppmerksom på at Lyngdal kommune ønsker en enda mer offensiv fremdriftsplan enn dette.

Vi antar at det er de samme naboer som skal varsles om søknaden som forrige søknad fra 31.10.2019. Disse var da antatt å være:

En oversikt over naboer som bør varsles om søknaden iht. forurensningsforskriften § 36-2 nr. 10, jf. § 36-7, er eierne av følgende eiendommer:

- Gnr. 11 bnr. 1, 2, 3, 4, 15, 23, 24 og 28
- Gnr. 19 bnr. 1, 4, 5, 9 og 10
- Gnr. 9 bnr. 1

VF har ikke vært i kontakt med naboene i forbindelse med denne søknaden. Til informasjon anla eierne av gnr. 19 bnr. 4, 9 og 10 i Lyngdal sak mot Velde Pukk AS (som tidligere hadde rettighetene og driften på Hausvik) fordi det ble anført at selskapets virksomhet på Hausvik ikke fulgte reguleringsbestemmelsene i reguleringsplanen av 16.12.1996. I tillegg ble det krevd erstatning for angivelig brudd på støykravene for virksomheten. Velde Pukk AS ble frifunnet og saken er rettskraftig.

6 Nærmere om hjemmelsgrunlaget

Det følger av forurensningsloven § 11 første ledd at forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Av bestemmelsens femte ledd fremgår at ved avgjørelsen om tillatelse skal gis *«skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig medfører.»* Det følger av ordlyden at Statsforvalterne kan legge et forholdsvis stort skjønn til grunn for avveiningen av om tillatelse skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår.

Det vises videre til at vilkårene for å kunne tillate omgjøring foreligger. Jf. forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5; *«de fordeler forurenseren eller andre får av at vilkår blir lempet på eller opphevet, er vesentlig større enn de skader og ulemper det vil føre til for miljøet»*. Selv om det her ikke er utslippstillatelsen som nærmere regulerer støykravene, men forurensningsforskriften kap. 30, vil det være naturlig å se hen til denne adgangen.

Søknaden legger seg på linje med kravene i plan- og bygningslovens system, jf. reguleringsbestemmelsene med videre henvisning til oppdatert veileder. Disse rammene ivaretar de kryssende hensyn i saken på en god og adekvat måte. Vi viser ellers til Miljøveileder for pukkverk hvor det bla. påpekes at det må påregnes en viss mengde støy fra et pukkverk (side 12).

De forurensningsmessige ulempene ved unntaket som det søkes om er således av beskjeden art. Fordelene ved tiltaket er betydelige og oppveier klart ulempene.

Fordelene er ovenfor redegjort for knyttet til viktigheten av å kunne har mulighet til å kunne få solgt steinprodukter på store prosjekter, samt at driftstiden på anlegget kan bli redusert med flere år og dermed kan området blir ferdigstilt for annen næringsaktivitet vesentlig raskere. I et større perspektiv gir unntaket mulighet til å levere på store prosjekter med betydelige klimafordeler og samfunnsnytte.

7 Oppsummert

Det søkes etter dette om permanent unntak fra støykravene i forurensningsforskriften kap. 30 slik omsøkt, dvs. at rammene settes i tråd med de alminnelige grenser for støy i dagens reguleringsplan, frem til uttaket og driften av bruddet på Hausvik er avsluttet.

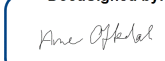
Dersom det er spørsmål, er det bare å ta kontakt med undertegnede eller daglig leder Ole Bernhard Eriksen.

Vi ser frem til å høre i fra dere.

Med vennlig hilsen

Simonsen Vogt Wiig

DocuSigned by:

7E76A05EA8791A8...

Arne Ørtedal

Partner - Advokat

aof@svw.no

Vedlegg:

- 1) Notat fra Brekke & Strand Akustikk datert 01.02.2024, AKU-17
- 2) Notat fra Brekke & Strand Akustikk datert 03.04.2023, AKU-15
- 3) Brev fra VF til Lyngdal kommune av 11.04.2024 med vedlagt ny fremdriftsplan